

«Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақ университеті» КЕ АҚ
жанындағы
8D015 «Жаратылыстану пәндері бойынша педагогтерді даярлау» кадрларды
даярлау бағыты негізінде
2023 жылға арналған

Диссертациялық кеңестің жұмысы туралы есеп

С.Аманжолов атындағы ШҚУ КЕАҚ жанындағы 8D01502 – Физика және 8D01504 – Химия білім беру бағдарламалары бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін беруге арналған диссертацияларды қорғау бойынша 8D015 «Жаратылыстану пәндері бойынша педагогтарды даярлау» бағыты негізіндегі диссертациялық кеңес С. Аманжолов атындағы ШҚУ КЕАҚ жанындағы Қазақстан Республикасының ҒЖБМ Ғылым комитетінің 2023 жылғы 2 мамырдағы №190 бұйрығымен (өкілеттік мерзімі 2025 жылғы 31 желтоқсан аралығында) бекітілді.

1. Өткізілген отырыстардың саны туралы деректер

Есепті кезеңде (2023 жыл) диссертациялық кеңесте 5 (бес) отырыс өтті:

-диссертациялық кеңестің бірінші отырысы 24.09.2023 жылы өткізілді, № 1 хаттама. Отырысқа диссертациялық кеңестің төрт тұрақты мүшесі (100%) қатысты. Отырыс онлайн режимінде өтті.

Отырыста диссертациялық кеңес төрағасының, төрағаның орынбасарының және ғылыми хатшысының кандидатуралары қаралып, бекітуге ұсынылды. Ғылыми хатшы ретінде п.ғ.к., «С. Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті» КЕАҚ химия кафедрасының қауымдастырылған профессоры Ирина Владимировна Афанасенкованың, «С.Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті» КЕАҚ физика және технология кафедрасының профессоры лауазымындағы, ф-м.ғ.д. Мәжин Қанапінұлы Сқақовтың және төраға орынбасары лауазымына - п.ғ. к., доцент «Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті» КЕАҚ химия кафедрасының қауымдастырылған профессоры Айгүл Радылқанқызы Нұрахметованың кандидатуралары ұсынылды. Сондай-ақ, С.Аманжолов атындағы ШҚУ КЕАҚ жанындағы диссертациялық кеңес туралы ереженің негізгі тармақтары қарастырылды.

М.М.Нұризинованы және Серік Полатұлын 8D015 «Жаратылыстану пәндері бойынша педагогтарды даярлау» бағыты бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін диссертацияларды қорғауға қабылдау туралы диссертациялық кеңестің екінші отырысы 06.11.2023 жылы өткізілді (№ 2 хаттама). Отырысқа диссертациялық кеңестің төрт тұрақты мүшесі қатысты (100%). Отырыс онлайн режимде өтті.

Отырыста диссертациялық кеңестің уақытша мүшелері, қорғау күні, докторлық диссертацияны қорғау жөніндегі М.М. Нұризинованың мен Серік Полатұлының ресми рецензенттерін тағайындау жөніндегі және докторанттың плагиат материалды қолданбауына және плагиат сілтеме пайдаланбауына диссертацияны тексеріс жүргізу мақсатындағы комиссия құрамы бекітілді.

- диссертациялық кеңестің үшінші отырысы 04.12.2023 жылы өткізілді, № 3 хаттама.

Докторанттың қарыз алған материалды авторға және қарыз алу көзіне (плагиатқа) сілтеме жасамай пайдалануына диссертацияны тексеру және

диссертацияларды М.М. Нұризинова мен Серік Полатұлының қорғауға жіберуі туралы комиссияның есебі. Отырысқа диссертациялық кеңестің төрт тұрақты мүшесі қатысты (100%). Отырыс онлайн режимде өтті.

- диссертациялық Кеңестің төртінші отырысы 06.12.2023 жылы өткізілді, № 4 хаттама.

М.М. Нұризинованың жеке өтініші бойынша диссертациясын қорғаудан шығару туралы. Отырысқа диссертациялық кеңестің төрт тұрақты мүшесі қатысты (100%). Отырыс онлайн режимде өтті.

- диссертациялық Кеңестің бесінші отырысы 15.12.2023 жылы өтті, докторлық диссертацияны қорғау бойынша № 5 (Астана уақыты бойынша 14.30) хаттама Полатұлы Серік.

Отырысқа диссертациялық кеңестің төрт тұрақты және төрт уақытша мүшесі (100%) қатысты. Диссертациялық Кеңестің екі шетелдік уақытша мүшесі отырысқа бейнеконференция режимінде қатысты. Сондай-ақ ресми рецензенттер Керімбаев Нұрасыл Нұрымұлы (офлайн) және Нұрымжанова Күләш Алдонғарқызы (бейнеконференция режимінде) қатысты. Отырыс аралас режимде өтті. Барлығы 10 адам қатысты (100%).

2. Отырыстардың жартысынан азына қатысқан диссертациялық Кеңес мүшелері-жоқ

3. Оқытуды ұйымдастыруды көрсететін докторанттардың тізімі 1-кестеде келтірілген.

Кесте 1. Докторанттар тізімі

№ №	Докторант аты-жөні	Оқу ұйымы	Білім бағдарламасының шифрі	Қорғау мерзімі	ҚР ҒЖБМ Ғылым комитетінің шешімі, №, бұйрық мерзімі
1	Полатұлы Серік	«Ахмет Ясауи атындағы халықаралық қазақ-түрік университеті» КЕАҚ	8D01503 Физика	15.12.2023	
2	Нұризинова Макпал Манарбековна	«С.Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан мемлекеттік университеті» КЕАҚ	8D01502 Физика	Қорғаудан шығарылды 06.12.2023	

4. Диссертацияны қысқаша талдау

1) қаралған жұмыстардың тақырыбын талдау

2023 жылы 8D015 «Жаратылыстану пәндері бойынша педагогтерді даярлау» бағыты бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алуға ұсынылған «Кейс-

стади әдісі негізінде болашақ физик-мамандардың ғылыми-зерттеу құзыреттілігін қалыптастыру» атты Полатұлы Серіктің жұмысы қаралды.

Жұмыстың тақырыбы өзекті деп танылды, себебі қазіргі әлеуметтік-мәдени жағдайда тек классикалық білім жиынтығы ғана емес, сонымен қатар зерттеу құзыреттілігі жеткілікті және білімге құштарлық ашық болғандықтан, іс-әрекет әдістері мен әдіснамалардың икемділігі, ойлаудың бейсызықтығы сияқты жеке қасиеттерімен сипатталатын маман табысты және сұранысқа ие. Студенттердің зерттеу дағдыларын мақсатты қалыптастыру мәселесі өте күрделі және көп қырлы, өйткені ғылыми зерттеу ұтымды қызметтің ең дамыған түрі болып табылады және оны белгілі бір ережелерге сәйкес жүзеге асыру мүмкін емес. Сондықтан қазіргі жағдайда бұл мәселеге мән беру және оны шешу әдістеріне әртүрлі көзқарастар пайда болды. Полатұлы Серік жұмысында кейс-стадиді қолдана отырып, ғылыми-зерттеу құзыреттілігін қалыптастыру нұсқасы ұсынылды.

2) диссертациялар тақырыбының «Ғылым туралы» заңның 18-бабының 3-тармағына және (немесе) мемлекеттік бағдарламаларына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия қалыптастырған ғылымды дамыту бағыттарымен байланысы.

Зерттеудің негізгі идеясы Қазақстан Республикасының білім және ғылымды дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасына, жалпыға міндетті білім беру стандартына, Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың Қазақстан халқына жыл сайынғы жолдауларына сәйкес келеді.

3) диссертациялар нәтижелерін практикалық қызметке енгізу деңгейін талдау

Зерттеу нәтижелері бойынша ЖОО-ның «6B01510-Физика», «6B05348-Физика» білім беру бағдарламалары үшін «Оптика» пәні бойынша электрондық оқулық және оқу-әдістемелік құрал дайындалды. Сонымен қатар, STEAM-кейс негізінде тапсырмалар әзірленіп, оқу процесіне енгізілді. STEAM-кейстер негізінде стендтер дайындалды. Қазақстанның бірнеше университеттерін оқу процесіне енгізу актілері бар.

5. Ресми рецензенттердің жұмысын талдау

Серік Полатұлының диссертациялық жұмысының ресми рецензенттері Керімбаев Нұрасыл Нұрымұлы (педагогика ғылымдарының докторы мамандығының шифры 13.00.02, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің профессоры, Алматы қ., Қазақстан, h-index – 4) және Нұрымжанова Күләш Алдонғарқызы (педагогика ғылымдарының докторы, «Торайғыров университеті» КЕАҚ профессоры, Павлодар қ., Қазақстан, мамандық шифры 13.00.02, 13.00.01, h-index-1).

Ресми рецензенттердің ұсынылған шолулары диссертациялық Кеңес туралы Үлгілік ереженің және «С.Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті» КЕАҚ диссертациялық кеңесі туралы ереженің талаптарына сәйкес келді және барлық қажетті тармақтарға талдау жүргізіліп, докторантқа белгіленген қорғау күніне дейін 5 күннен кешіктірмей тапсырылды.

Рецензенттер диссертациялық жұмысқа егжей-тегжейлі талдау жүргізді, жұмысты бағалаудың негізгі критерийлері көрсетілді, диссертацияның ғылыми деңгейіне дәлелді баға берілді, тәуелсіздік, ішкі бірлік, ғылыми жаңалық, жұмыстың сенімділігі мен практикалық құндылығы көрсетілді. Диссертацияның дизайны мен мазмұны бойынша кейбір кемшіліктер де көрсетілген,

диссертацияның ҚР БҒМ 28.09.2018 ж. №512 бұйрығымен бекітілген «Дәрежелерді беру қағидаларын бекіту туралы» 5-7 тармақшасында белгіленген талаптарына сәйкестігі туралы қорытынды жасалды.

Рецензенттер докторантқа философия докторы (PhD) дәрежесін беру үшін ҚР ҒЖБМ Ғылым комитетінің алдында өтініш беруді ұсынады.

6. Ғылыми кадрларды даярлау жүйесін одан әрі жетілдіру бойынша ұсыныстар – Ерекше мәртебесі жоқ жоғары оқу орындарындағы диссертациялық кеңестер үшін диссертациялық жұмыстарын ресімдеу бойынша бірыңғай талаптарды әзірлеу. Себебі рәсімдеу ережелерінің көптігі және осы ережелердегі айырмашылық кеңеске ұсынылған жұмыстың ресімдеу сапасын бағалау кезінде шатасулар тудыруы мүмкін. Әсіресе, егер жұмыс бір негізгі шығарушы ұйымында орындалып, ал екіншісіне қорғауға ұсынылады.

7. Кадрларды даярлау бағыттары бөлінісінде философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор дәрежелерін алуға арналған диссертациялар саны:

1) қорғауға қабылданған диссертациялар (оның ішінде басқа жоғары оқу орындарының докторанттары) - 2/1;

2) қараудан алынған диссертациялар (оның ішінде басқа жоғары оқу орындарының докторанттары) - 1/0;

3) рецензенттердің (оның ішінде басқа жоғары оқу орындарының докторанттарының) теріс пікірлері алынған диссертациялар-0/0;

4) қорғау қорытындылары бойынша теріс шешіммен диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО-дан докторанттар) - 0/0;

5) пысықтауға бағытталған диссертациялар (оның ішінде басқа жоғары оқу орындарының докторанттары) – 0/0;

6) қайта қорғауға бағытталған диссертациялар (оның ішінде басқа жоғары оқу орындарының докторанттары) – 0/0.

Диссертациялық кеңес төрағасы

Сқақов М.К.

Диссертациялық кеңес ғылыми хатшысы

Афанасенкова И.В.

**Отчет о работе диссертационного совета
при НАО «Восточно-Казахстанский университет имени Сарсена
Аманжолова»
по направлению подготовки кадров 8D015 «Подготовка педагогов по
естественнонаучным предметам»
за 2023 год**

Диссертационный совет по направлению 8D015 «Подготовка педагогов по естественнонаучным предметам» по защите диссертаций на присуждение степени доктора философии (PhD) по образовательным программам 8D01502 – Физика и 8D01504 – Химия при НАО ВКУ им. С.Аманжолова был утвержден приказом председателя КОКСНиВО МНиВО Республики Казахстан №190 от 2 мая 2023 года со сроком полномочий по 31 декабря 2025.

1. Данные о количестве проведенных заседаний
За отчетный период (2023 год) в диссертационном совете состоялось 5 (пять) заседаний:

- **первое заседание диссертационного совета было проведено 24.09.2023 года, протокол № 1.** На заседании присутствовали четыре постоянных члена диссертационного совета (100%). Заседание проходило в онлайн режиме.

На заседании были рассмотрены и предложены к утверждению кандидатуры председателя, заместителя председателя и ученого секретаря диссертационного совета. В качестве ученого секретаря предложена кандидатура к.п.н., ассоциированного профессора кафедры химии НАО «Восточно-Казахстанский университет им. Сарсена Аманжолова» Афанасенковой Ирины Владимировны. На должность председателя - доктора ф.-м. наук, профессора кафедры физики и технологии НАО «Восточно-Казахстанский университет им. Сарсена Аманжолова» Скакова Мажына Канапиновича. На должность заместителя председателя - к.п.н., доцента, ассоциированного профессора кафедры химии НАО «Казахский Национальный педагогический университет имени Абая» Нурахметова Айгуль Радылкановна. Так же были рассмотрены основные моменты положения о диссертационном совете при НАО ВКУ им. С.Аманжолова.

- **второе заседание диссертационного совета было проведено 06.11.2023 года, протокол № 2.** О приеме к защите диссертаций на соискание степени доктора философии (PhD) по направлению 8D015 «Подготовка педагогов по естественнонаучным предметам» Нуризиновой М.М. и Полатулы Серіка. На заседании присутствовали четыре постоянных члена диссертационного совета (100%). Заседание проходило в онлайн режиме.

На заседании были утверждены временные члены диссертационного совета, дата защиты, официальные рецензенты по защите докторской диссертации Нуризиновой М.М. и Полатулы Серіка и состав комиссии для проверки диссертации на использование докторантом заимствованного материала без ссылки на автора и источник заимствования (плагиат).

- третье заседание диссертационного совета было проведено 04.12.2023 года, протокол № 3. Отчет комиссии о проверке диссертации на использование докторантом заимствованного материала без ссылки на автора и источник заимствования (плагиат) и допуске диссертаций Нуризиновой М.М. и Полатулы Серіка к защите. На заседании присутствовали четыре постоянных члена диссертационного совета (100%). Заседание проходило в онлайн режиме.

- четвертое заседание диссертационного совета было проведено 06.12.2023 года, протокол № 4. ~~О снятии с защиты диссертации~~ Нуризиновой М.М. по личному заявлению. На заседании присутствовали четыре постоянных члена диссертационного совета (100%). Заседание проходило в онлайн режиме.

- пятое заседание диссертационного совета состоялось 15.12.2023 года, протокол № 5 в (14.30 по времени Астаны) по защите докторской диссертации Полатулы Серіка. На заседании присутствовали четыре постоянных и четыре временных члена диссертационного совета (100%). Два зарубежных временных члена диссертационного совета участвовали в заседании в режиме видеоконференции. Так же присутствовали официальные рецензенты Керимбаев Нурасыл Нурымұлы (офлайн) и Нурумжанова Куляш Алдонгаровна (в режиме видеоконференции). Заседание проходило в смешанном режиме. Всего присутствовало 10 человек (100%).

2. Членов диссертационного совета посетивших менее половины заседаний – нет

3. Список докторантов с указанием организации обучения представлен в таблице 1.

Таблица 1. Список докторантов

№№	ФИО докторанта	Организация обучения	Шифр специальности	Дата защиты	Решение КОКС НВО, №, дата приказа
1	Полатулы Серік	НАО «Международный казахско-турецкий университет им. Ахмеда Ясави»	8D01503 Физика	15.12.2023	
2	Нуризинова Макпал Манарбековна	НАО «Восточно-Казахстанский университет им. С. Аманжолова»	8D01502 Физика	снята с защиты 06.12.2023	

4. Краткий анализ диссертации

1) анализ тематики рассмотренных работ

В 2023 году была рассмотрена работа Полатулы Серіка «Формирование научно-исследовательской компетентности будущих специалистов-физиков на основе метода кейс-стади», представленной на соискание степени доктора

философии (PhD) по направлению 8D015 «Подготовка педагогов по естественнонаучным предметам».

Тема работы актуальна, так как в современных социально-культурных условиях успешным и востребованным является специалист, обладающий не только классическим набором знаний, но в достаточной мере обладающий исследовательской компетентностью и характеризующийся такими качествами личности, как открытость к знаниям, гибкость методов и способов деятельности, нелинейность мышления. Проблема целенаправленного формирования исследовательских умений студентов является весьма сложной и многогранной, так как научное исследование представляет собой наиболее развитую форму рациональной деятельности и не может осуществляться по каким-то фиксированным правилам. Поэтому в современных условиях наблюдается многообразие подходов к проблеме и способам её разрешения. В работе Полатулы Серіка предложен вариант формирования научно-исследовательской компетентности с применением кейс-стади.

2) связь тематики диссертаций с направлениями развития науки, которые сформированы Высшей научно-технической комиссией при Правительстве Республики Казахстан в соответствии с пунктом 3 статьи 18 Закона "О науке" и (или) государственными программами.

Основная идея исследования соответствует государственной программе развития образования и науки Республики Казахстан на 2023-2029 годы, общеобязательному стандарту образования, ежегодным посланиям Президента Республики Казахстан Касым-Жомарта Кемелевича Токаева народу Казахстана.

3) анализ уровня внедрения результатов диссертаций в практическую деятельность

По результатам исследования подготовлены электронный учебник и учебно-методическое пособие по дисциплине «Оптика» для образовательных программ вуза «6B01510-Физика», «6B05348-Физика». Кроме того, разработаны и внедрены в учебный процесс задания на основе STEAM-кейса. Подготовлены стенды на основе STEAM-кейсов. Имеются акты внедрения в учебный процесс нескольких университетов Казахстана.

5. Анализ работы официальных рецензентов

Официальными рецензентами диссертационной работы Полатулы Серіка выступили Керимбаев Нурасыл Нурымұлы (доктор педагогических наук, профессора Казахского Национального университета имени Аль-Фараби, г.Алматы, Казахстан, шифр специальности 13.00.02, h-index – 4) и Нурумжанова Куляш Алдонгаровна (доктор педагогических наук, профессор НАО «Торайгыров университет», г.Павлодар, Казахстан, шифр специальности 13.00.02, 13.00.01, h-index – 1).

Представленные рецензии официальных рецензентов соответствовали требованиям Типового положения о диссертационном совете и Положения о диссертационном совете НАО «Восточно-Казахстанский университет им. С.

Аманжолова», содержали анализ всех необходимых пунктов и были вручены докторанту не позднее 5 дней до назначенной даты защиты.

Рецензентами был проведен подробный анализ диссертационной работы, отражены основные критерии оценки работы, дана аргументированная оценка научного уровня диссертации, отражены самостоятельность, внутреннее единство, научная новизна, достоверность и практическая ценность работы. Отражены так же и некоторые недостатки по оформлению и содержанию диссертации, сделаны выводы о соответствии диссертации установленным требованиям пп. 5-7 «Правил присуждения степеней», утвержденных приказом МОН РК №512 от 28.09.2018 г.

Рецензенты рекомендуют ходатайствовать перед КОКС НВО РК для присуждения докторанту степени доктора философии (PhD)

6. Предложения по дальнейшему совершенствованию системы подготовки научных кадров – разработать единые требования по оформлению диссертационных работ докторантов Казахстана для диссертационных советов не обладающих особым статусом. Так как обилие правил оформления и различие в этих правилах вносит сумбур при оценке качества оформления работы представленной в совет. Особенно, если работа выполнена в одном ОВПО, а представляется к защите в другом.

7. Количество диссертаций на соискание степеней доктора философии (PhD), доктора по профилю в разрезе направлений подготовки кадров:

1) диссертации, принятые к защите (в т.ч. докторантов из других вузов) – 2/1;

2) диссертации снятые с рассмотрения (в т.ч. докторантов из других вузов) – 1/0;

3) диссертации, по которым получены отрицательные отзывы рецензентов (в т.ч. докторантов из других вузов) – 0/0;

4) диссертации с отрицательным решением по итогам защиты (в том числе докторантов из других вузов) – 0/0;

5) диссертации, направленные на доработку (в том числе докторантов из других вузов) – 0/0;

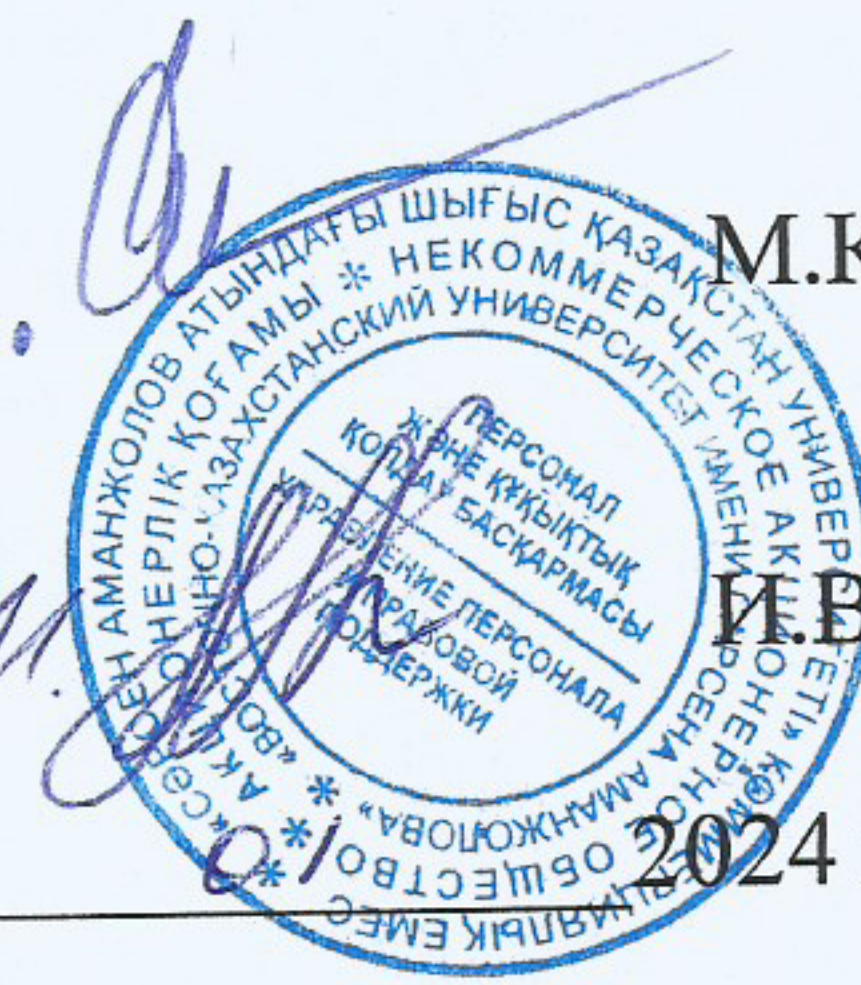
6) диссертации, направленные на повторную защиту (в том числе докторантов из других вузов) – 0/0.

Председатель

диссертационного совета

Ученый секретарь

диссертационного совета

М.К. Скаков

И.В. Афанасенкова

2024 г.